

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2024

Destinace (země, místo): Brazílie – Sao Paulo

Jméno, příjmení: Ivana Malechová

Obecné informace, doprava a ubytování:

São Paulo je město s velice nepředvídatelnou dopravou a častými zácpami během dopravní špičky (7:00 – 10:00 dopoledne a 17:00 – 20:00 večer). Nejnáročnější z hlediska dopravy bývá pátek, jelikož Brazilci často odjíždějí na víkend na pláž, to samé pak platí ve dnech státních svátků, kdy si Brazilci berou v práci volno a odjíždějí z města pryč, což dopravu opět výrazně komplikuje. Je nutné, aby učitel vždy počítal s dostatečnou časovou rezervou, ať už jede kamkoli.

Učitel si může vybrat, jak se bude dopravovat na místo výuky, záleží ale pochopitelně na tom, kde bude bydlet. Učitel si ubytování v místě působení hledá sám, je dobré zohlednit tzv. „lepší“ a „horší“ čtvrti Sao Paula. Těmito přívlastky se myslí bezpečnost v rámci města. Vždy záleží na okolnostech a subjektivních potřebách učitele, osobně ale doporučuji bydlet buď blízko União Cultural Tcheco Brasileira (**dále jen UCTB**), na adrese R. Hideo Suguiyama, 79 - Parque Jabaquara, São Paulo – SP, 04355-100) nebo poblíž Universidade de São Paulo ve čtvrti Butantã, (**dále jen USP**)

Já jsem se i letos rozhodla bydlet kousek od UCTB, bydlela jsem ve čtvrti Vila Clementino, blízko metra Hospital São Paulo /fialová linka/. Čtvrť byla velice hezká a klidná, s dobrou infrastrukturou, množstvím supermarketů, obchodů, pekařství atd. Od metra jsem bydlela asi 10 minut, což je velice praktické, protože metro je levné (jedna jízda stojí 5 reálů – pevná cena) a jezdí pěkně na čas. Doprava metrem patří mezi nejrychlejší a nejspolehlivější, málokdy se stane, že z nějakého důvodu nefunguje. Autobus jezdí také velice často, ale zde bych zmínila některé důležité body. Pokud vidíte v dáli přijíždět autobus, kterým chcete jet, musíte na něj mávat, aby Vám zastavil. Stejně tak musíte v autobuse vždy dát znamení (stisknout tlačítko uvnitř autobusu), když chcete vystupovat. Autobus už nemá pevně stanovou cenu. Obvykle je to také 4,40 reálů, pokud je to klasický autobus, ale některé lepší autobusy stojí reálů třeba i 12.

Uber je v Brazílii legální a jeho služeb jsem využívala vždy, když jsem se potřebovala dopravit například na místo, kde jsem se nerada pohybovala sama, což je například historické centrum města, blízko stanic metra Sé, São Bento nebo Luz. Není tam právě bezpečno, je zde velká kriminalita a skutečně doporučuji, aby byl člověk v těchto místech velice obezřetný a opatrný.

Co se týče počasí, bývá v Sao Paulu někdy opravdu zima, na druhou stranu umí být ale i neskutečné vedro a dusno. Proto bych velice doporučila, aby si učitel do Sao Paula přivezl oblečení lehké, ale také dostatečně zateplené. S upřímným pobavením ráda říkám, že mi nikde na světě ještě nebyla taková zima jako v Sao Paulu. Tento rok byla zima ale velmi mírná. Během brazilského léta (prosinec, leden, únor) často prší, je dobré se na to připravit, během zimy (červen, červenec, srpen) bývá pocitově poměrně chladné počasí, což je umocněno i tím, že domy a byty nejsou vybaveny žádným centrálním topením. Učitel si může koupit menší přímotop, což se mi docela osvědčilo, neboť přes noc bývají třeba jen dva stupně nad nulou. Topit přímotopem je ale velice drahé, takže jsem to letos hodně omezovala a poučena loňským rokem, koupila si tzv. „bolsa de água quente“, což je vlastně jakási termo láhev, kterou jsem si v noci dávala pod peřinu a během dne jsem si ji dávala k nohám. Rozhodně vyjde levněji než přímotop a zahřeje stejně. Problém brazilské zimy je v tom, že okna ani dveře příliš netěsní, brazilská condomínia (něco jako paneláky, v jednom takovém jsem bydlela) ani klasické domy na zimu nejsou připraveny, a pokud se stane, že například 14 dní je teplota v noci jen 5 stupňů, těchto 5 stupňů „zaleze“ do bytu a drží se tam.

Tento rok bylo v listopadu a prosinci velké vedro a dusno. Místo přímotopu jsem si tedy byla nucena pořídit velký větrák. Je dobré, aby byl člověk připraven doslova na všechno.

Učitel je smluvně vázán vyučovat na dvou místech v Sao Paulu: na UCTB a USP. Na **USP** se vyučuje **pouze prezenčně**. Na **UCTB** se vyučuje jak **prezenčně**, tak **online**, na žádost studentů. Kulturní a kulinářské akce se konají prezenčně, stejně jako hudební zkoušky skupiny *Pramen*.

Obecně lze říci, že výuka češtiny probíhá jak na UCTB, tak na USP od konce února do poloviny prosince. V lednu a únoru jsou zde prázdniny, výuka zde neprobíhá, učitel se může v těchto měsících vrátit do České republiky a vidět se s rodinou.

Kurzy UCTB + kurzy USP:

UCTB – 8 kurzů:

V roce 2024 se otevřely tyto kurzy:

1) Začátečníci – prezenční NOVÝ KURZ (dospělí)	12 žáků	90 minut
2) Začátečníci – online (dospělí)	15 žáků	90 minut
3) Mírně pokročilí – online (dospělí)	15 žáků	90 minut
4) Středně pokročilí – online (dospělí)	15 žáků	90 minut
5) Pokročilí - prezenčně (dospělí)	5 žáků	90 minut
6) Nejpokročilejší – online (rodilí mluvčí, povětšinou 70 let a výše)	5 žáků	60 minut
7) Děti – prezenčně (nemluví příliš česky)	2 žáci	60 minut
8) Děti – prezenčně (mluví česky)	7 žáků	60 minut

USP – 2 kurzy:

I v roce 2024 pokračuje USP s prezenčním kurzem češtiny coby kurzem povinně volitelným, studenti za tento kurz tedy mohou dostávat kredity. Tato modalita dodala českému jazyku na USP větší prestiž a pochopitelně s sebou přinesla i větší zájem mezi studenty.

Kurzy spravuje pedagogický koordinátor, **prof. Antonio Menezes** (antonio.menezes@usp.br).

Tento rok se otevřely 4 kurzy. V prvním semestru se otevřel jeden kurz pro úplné začátečníky a druhý kurz pro studenty, kteří chtěli pokračovat v češtině z minulého roku, ve druhém semestru se otevřely dva kurzy, opět jeden pro úplné začátečníky a druhý, navazující, pro pokračující studenty z prvního semestru. Pro začátečníky je nabízeno 20 volných míst, obvykle se na první hodině ukáže zhruba polovina studentů a ti také kurz dokončí. Pro pokračující kurzy je nabízeno míst 10 a stejně tak jako u začátečníků se na prvních hodinách většinou objeví polovina. Všechny kurzy probíhají prezenčně a jsou určeny výhradně pro studenty USP.

Língua tcheca I (1. semestr, začátečníci, 1. skupina)	20 studentů	100 minut
Língua tcheca II (1. semestr, mírně pokročilí, 2. skupina)	10 studentů	100 minut
Língua tcheca I (2. semestr, začátečníci, 1. skupina)	20 studentů	100 minut
Língua tcheca II (2. semestr, mírně pokročilí, 2. skupina)	10 studentů	100 minut

Výuka všeobecně + vlastní aktivity ve spolupráci s institucemi GK, UCTB či českou ambasádou

Předávání diplomů studentům češtiny na UCTB

Jak již bylo zmiňováno, tento rok byla výuka vedena kombinovanou formou, některé kurzy byly pouze online, jiné byly jen prezenčně. Díky tomu se podařilo zrealizovat poměrně velké množství projektů.

První velkou tradiční akcí bylo **předávání diplomů pro absolventy kurzu češtiny, které se uskutečnilo 3. 3. 2024**. Studenti obdrželi certifikát za svou celoroční práci v roce 2023 z rukou generální konzula Miloše Sklenky, prezidenta česko-brazílské kulturní unie, české učitelky a pedagogické koordinátorky Nory Machalows. Akce je vždy příjemnou motivací pro začátek následujícího roku, tento rok se navíc uskutečnila po dlouhých letech přímo na půdě União Cultural Tcheco Brasileira, protože Unie si přála, aby se tyto tradiční akce vrátily na její půdu.

Protože bylo letos předávání diplomů blízko u data českého masopustu, připravila jsem si pro děti aktivity k němu vázané. Děti se dozvěděly o historii toho svátku, co je to Popeleční středa, jaké kostýmy jsou pro masopust typické, jaká jídla se vaří nebo pečou na masopust atp. Pro dospělé bylo připraveno promítání oscarového filmu *Kolja*.

Dne **6. 4. 2024** jsme uspořádali na UCTB tradiční české **oslavy Velikonoc**. Stejně jako předávání diplomů i oslavy Velikonoc se letos přesunuly na půdu Unie. Během dopoledne jsme barvili vajíčka tradičními českými octovými barvami, které jsem přivezla z Čech, letos jsme také dělali mramorovaná vajíčka. V další části děti vyráběly zajíčka z papírových talířů a barevných papírů a dospělí se učili dělat pomazánku z vajec podle českého receptu. Na konci se děti naučily říkanku "Hody hody do provody" a dostaly čokoládovou výslužku a perníčky.

Oslava Velikonoc na UCTB

Dne **10. 4. 2024** zavítal na český GK v Sao Paulu **ministr zahraničních věcí Jan Lipavský**, aby se zde setkal s českými krajaný. Čeští krajané návštěvu tohoto typu naposledy zažili před dvaceti lety, o to více si ji považovali a někteří se na ni také pečlivě připravili. Někteří studenti dokonce s ministrem promluvili. Silvia Prado Smit Kitadai, vnučka legendárního českého houslisty, světově proslulého Františka Schmitta, si připravila v češtině moc pěknou řeč o svém dědečkovi a věnovala ministrovi knihu, kterou sama napsala. Další studentka Věra Pospíšilová, dcera jednoho z funkcionářů Jana Antonína Bati, vysvětlila rodinnou situaci a obtíže při získávání českého občanství. Krajané si také vyslechli řeč ministra na téma korespondenční volby. Při této příležitosti vystoupila také skupina *Pramen*, které zahrála české písničky. Českou hymnu jsme pak zazpívali společně s českou sopranistkou Nikolou Uramovou, která zrovna v Brazílii absolvovala svoje turné. Moji studenti a já jsme se pak objevili na Instagramu MZV, kde jsme hovořili o tom, proč se Brazilci vlastně učí češtinu, jaké jsou jejich touhy a sny.

Návštěva ministra Jana Lipavského na GK

Dne **15. 6. 2024** uspořádala UCTB na svém sídle **grilování pro studenty a vedení Unie**. Cílem bylo sblížení nových i stávajících studentů mezi sebou a také s direktorií. Studenti se navíc naučili nová slovíčka spojená s grilováním. Bylo by skvělé, kdyby se toto grilování stalo tradicí, kterou bude Unie pořádat vždy před prázdninami, a pozná tak nové studenty.

Grilování na UCTB

Dne **18. 7. 2024** se pak na **UCTB** konal **tradiční český oběd**, tentokrát se podávala **svíčková s knedlíkem**, kterou připravilo přímo vedení Unie. Na UCTB se sešlo na 50 lidí.

Dne **19. 08 2024** se na **USP** konala **přednáška PhDr. Vlasty Dufkové, Ph.D.**, české romanistky, překladatelky z francouzštiny a portugalštiny a také básnířky. Paní doktorka také působí jako pedagožka na Ústavu románských studií FF UK. Přednáška se věnovala české literární historii a také překladům, které udělala přímo paní doktorka z portugalštiny do češtiny. Na přednášku jsem vzala své studenty USP z pokročilejšího kurzu.

Přednáška paní doktorky Dufkové na USP

U příležitosti **stého výročí úmrtí Franze Kafky** se v Knihovně Mária de Andrade uskutečnila od **17. 9. do 30. 9. 2024 série aktivit** věnovaných právě tomuto spisovateli. UCTB se na těchto aktivitách podílela. Dne **20. 9. 2024** se pak na terase již zmiňované knihovny uskutečnilo **čtení Kafkových textů** z úst významných brazilských literátů. Český konzulát na akci přispěl českým pivem, UCTB darovala některé dárkové předměty. O ty se pak soutěžilo ve vědomostním kvízu zaměřeném na Českou republiku a Franze Kafku. Na večer byla pozvána jak direktorie UCTB, tak studenti češtiny.

Dne **26. 9.** se oficiálně slaví **Evropský den jazyků**, takže jsme v tento den společně s učitelkou maďarštiny spojily síly a připravily **pro studenty češtiny a maďarštiny speciální program na USP**. Učitelka Anita Demková připravila přednášku o důležitosti jazyků jako takových, její student si následně připravil prezentaci, která se věnovala deklinaci v maďarštině. Moje část se věnovala základní frázím v češtině a také českým produktům, které se těší mezinárodnímu ohlasu (české sklo a porcelán, Pilsner Urquell, klavíry Petrof, Tatra, Krteček atd.) Studenti následně ověřovali svoje vědomosti v Kahootu, za což dostali pěkné ceny, a nakonec se se mnou naučili zpívat českou písničku. S paní učitelkou jsme také vyrobily cedulky na fotokoutek a připravily pohoštění – maďarský štrúdl a český/moravský frgál.

Evropský den jazyků na USP

Víkend **19. – 20. 10. 2024** patřil již **druhému ročníku Sokolského běhu**, který je pořádán Česko-brazílskou kulturní unií ve spolupráci s Generálním konzulátem České republiky v Sao Paulu. Tento závod se koná u příležitosti založení Československa pod heslem „Slavíme pohybem.“ I tento druhý ročník se konal v nedalekém městečku São Roque. Běží se v přírodě a i letos byly vytyčeny dvě trasy, jedna dětská na 3 km, druhá pro dospělé na 9 km. Každý účastník dostal před samotným závodem své osobní číslo a tričko, po závodu každý obdržel medaili, případní vítězi pak hodnotné ceny. V sobotu večer se pro účastníky konal neformální táborák s opékáním buřtů. V neděli ráno pak započal samotný slavnostní běh. Letos byla na programu i kulturní vložka, před slavnostním vyhlášením vítězů totiž na akci vystoupila skupina Pramen a zazpívala a zahrála české písničky. Během celého odpoledne se účastníci mohli osvěžit českým pivem a ochutnat

domácí hamburger. Jsme velmi rádi, že se Sokolský běh stává tradiční akcí Česko-brazilské kulturní unie a že dovede přilákat i mladou generaci krajanů a děti.

2. ročník Sokolského běhu

V sobotu **26. 10. 2024** se pod záštitou Česko-brazilské kulturní unie konal již tradiční **slavnostní oběd u příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu**. Sešlo se na 110 hostů z řad československé komunity a byli přítomni i zástupci generálního konzulátu a české ambasády.

Program tohoto svátečního odpoledne byl letos opravdu bohatý. Po zahajovací řeči prezidenta Unie Jorgeho Novotného se jako každý rok představila s novým repertoárem skupina. Basista ze skupiny *Pramen* Daniel Alves Rocha si letos připravil hudební vystoupení, na které si přizval profesionální brazilskou pianistku. Zahráli jednu ze skladeb českého hudebního skladatele Františka Černého. Toto vystoupení Daniel věnoval UCTB za to, že se mu letos podařilo získat stipendium na čtyřtýdenní intenzivní kurz češtiny v Poděbradech. Hudebním vystoupením tak chtěl Daniel všem za tuto možnost poděkovat.

Velkou novinkou bylo letos přizvání renomovaného českého šéfkuchaře Jana Kluka. Unie byla pyšná na to, že se jí povedlo. poprvé za dobu své existence, nabídnout kompletně české menu a navíc z rukou českého kuchaře. Jako předkrm se podávala pečená brambora s česnekovým dipem, hlavním chodem byl hovězí guláš s karlovarským knedlíkem a jako dezert se podávaly dukátové buchtičky s vanilkovým krémem.

Po obědě se konala vědomostní soutěž Kahoot, kterou jsem připravila. Jeden Kahoot měl za úkol ověřit mezi účastníky základní znalosti o ČR, druhý měl za úkol prověřit znalosti o historii a aktivitách UCTB. Každý kahoot měl tři vítěze, kteří si odnesli pěkné české ceny. Ostatní ceny se

pak losovali v tombole.

Domnívám se, že organizace těchto tradičních oslav je každým rokem lepší a lepší.

Slavnostní oběd 26. 10. 2024

Dne **1. 12. 2024** na UCTB dorazil **Mikuláš**. I letos se v převleku Mikuláše předvedl ředitel UCTB Jorge Novotný, za čerta šel letos poprvé dlouholetý student češtiny Pedro Zupo, jako anděl se blýskla manželka jednoho z členů direktorie Chris Lentino. Mikuláš se letos nekonal na konzulátu, UCTB si totiž přála, aby se některé tradiční akce zase konaly na její půdě. Akce tak byla komornějšího a rodinného charakteru, s méně účastníky, více zaměřena na členy Unie. I letos byly pro děti připraveny nejrůznější vánoční aktivity. Vyráběly se vánoční stromečky na nejrůznější způsoby, vymalovávaly se vánoční obrázky a také se zpívaly vánoční koledy s *Pramenem*. Velký úspěch měla vánoční píseň *Půlnoční* od Václava Neckáře, která se zabydlela v tradičním vánočním repertoriu.

Mikuláš na UCTB

Dne **14. prosince** se v prostorách Česko-brazilské kulturní Unie uskutečnilo slavnostní **předávání diplomů studentům**, kteří úspěšně završili studijní rok 2024 v kurzu českého jazyka. Tato událost však byla výjimečná nejen svou atmosférou, ale i tím, že se jednalo o mé rozloučení v působišti, po čtyřech letech strávených s úžasnými studenty a skvělým vedením.

Od studentů jsem dostala nádherné dárky a dojemné dopisy, vedení mi dokonce věnovalo pamětní destičku na památku mého působení u krajanů.

S radostí jsme také přivítali novou učitelku Kláru Bachurkovou, která pro některé není úplně neznámou tvář. Již dříve na Unii učila. Slavnostní událost doplnilo i vystoupení hudební skupiny *Pramen*, které potěšilo publikum výběrem nejpopulárnějších skladeb a vánočních koled. Večer poté pokračoval v neformální atmosféře plné dobrého jídla, pití a přátelských rozhovorů až do pozdních hodin.

Předávání diplomů 2024 + rozloučení

V posledním týdnu výuky tradičně probíhaly vánoční hodiny. Jelikož jsem studenty během mého čtyřletého působení průběžně seznamovala se všemi vánočními tradicemi, pekli jsme společně cukroví, zpívali vánoční koledy, vyráběli vánoční vločky, rozhodla jsem se letos, inspirována Ditou Macháčkovou, která pro nás dělala workshop na téma *Myšlenkové mapy*, udělat se studenty **vánoční myšlenkové mapy**. Studenti si tyto mapy mohli následně nalepit například na lednici. S dětmi jsme psali vánoční dopisy Ježíškovi.

Účast na akcích pořádaných Generálním konzulátem ČR v Sao Paulu ve spolupráci s UCTB či českou ambasádou:

Ve dnech **29. 2. 2024 – 3. 10. 2024** se v **Cinemateca Brasileira** uskutečnilo promítání „**Fantastický svět Česka**“ (O mundo fantástico da Tchêquia). Na programu bylo více než 30 přelomových filmů, převážně z oblasti animace, ale nejen z ní, natočených v letech 1937 až 1989 v Československu. Společně s některými studenty a členy vedení UCTB, které akci mimo jiných také sponzorovalo, jsem se účastnila slavnostního zahájení, na kterém se promítal **Baron Prášil Karla Zemana a Hra bublinek od Ireny Dodalové**.

V rámci tohoto festivalu jsem pak **10. 3. 2024 uvedla film *Bílá nemoc* od Karla Čapka**, přičemž jsem publikum seznámila s životním osudem tohoto literárního velikána a také s jeho dílem.

Dne **9. 3. 2024** se na sídle UCTB konal **zápis nových studentů do kurzů pro rok 2024**. Zápisy se na Unii konají tradičně na začátku března a jedná se o zápis celoroční. Studenti se na něm seznámí nejen se systémem výuky na UCTB, ale také s aktivitami a událostmi, které mohou během roku navštěvovat. Na zápisu se neobjevují jen úplní začátečníci, ale také studenti, kteří měli z nějakého důvodu v češtině pauzu a chtějí se ke kurzu vrátit. Ty pak zařazujeme do pokročilejších kurzů.

Dne **10. 4. 2024** jsem se účastnila **koncertu české sopranistky Nikoly Uramové** a brazilské klavíristky Karin Uzum v kostele Igreja da Paz. Nikola měla v repertoáru krásné české klasické písně. Jako vstupné se vybíral jeden kilogram trvanlivých potravin a byl určen pro dobročinné účely.

Dne **7. 9. 2024** se pod širým nebem, v krásném prostředí Casa Guilherme de Almeida, uskutečnila **přednáška profesorky Šárky Grauové**. Přednáška, která se konala pod záštitou české ambasády, měla za cíl přiblížit českým či brazilským posluchačům sejetí české a brazilské avantgardy, paní doktorka pak také představila své vlastní překlady z portugalštiny od češtiny, mezi nimiž vyniká například Macunaíma od Mária de Andrade. Na přednášku byly pozváni také studenti češtiny.

Dne **23. 8. 2024** jsem se účastnila **slavnostního rozloučení s panem generálním konzulem Milošem Sklenkou** a konzulární pracovnící Zuzanou Ponocnou.

Podmínky pro učitele: sídlo UCTB:

Vyučování a další aktivity probíhají na současném sídle UCTB, v pronajatém domě na **adrese Rua Hideo Suguiyama, 79 – Parque Jabaquara**. Podmínky pro výuku jsou dostačující, k dispozici je cca tři roky starý notebook, který funguje bez problémů, také nový projektor, který byl zakoupen v minulých letech. Ráda bych však podotkla, že na sídle se začíná projevovat stáří a je nutná jeho častější údržba. Také si myslím, že garáž, ve které se připravuje na vystoupení skupina *Pramen*, by zasloužila větší péči. Do kuchyně se v loňském roce nakoupila nová mikrovlnná trouba a lednice, ale bylo by třeba zakoupit i nové sporáky. Za podmínek, které nyní na Unii jsou, se kuchyň nedá moc používat k vaření a k workshopům pro studenty. Myslím si ale, že vše je o domluvě učitele s vedením a nemyslím si, že by Unie nebyla ochotna těmto doporučením naslouchat. Učitel má také k dispozici svou pracovnu, ve které se může připravovat na hodiny. Na sídle funguje dobře internetové připojení.

Výukové materiály a pomůcky:

Z prostředků Unie byla opět na celý rok zakoupena licence **ZOOM STANDART PRO ANNUAL**, kterou jsem využívala pro své online kurzy. Podle výukových úrovní jsem pracovala s učebnicemi **Čeština Expres 3 a 4** od Lídy Holé a Pavly Bořilové. Nejpokročilejší skupina pak pracovala s učebnicí **Communicative Czech (intermediate czech)**, ale nejčastěji jsem pro nejpokročilejší skupinu vytvářela pracovní listy sama. Učebnici беру jako podpůrný materiál, ráda výuku oživuji o aktuální videa, písničky, pokračuji ve vytváření **Kahootu** a pracuji s výukovým portálem **Wordwall**.

Pokračuji také s digitálním časopisem **Ahoj**, který jsem objevila v minulých letech a jsem s ním velmi spokojená. Pro nové začátečníky jsem opět volila učebnici **New Czech Step by Step**, která se mi líbí mnohem víc než řada *Čeština Expres*, jelikož má dle mého lépe vysvětlenou gramatiku. Tu samou učebnici jsem následně využívala i pro skupiny na USP, kterým vyhovuje vysvětlení gramatiky v angličtině.

Letos jsme začali také více využívat materiály pro psaní. Velice se mi osvědčila například stránka

WritingExercise.co.uk, kde je spousta cvičení a ukázek kreativního psaní. Studenti si také oblíbili krátké diktáty na konci hodiny. Od počátku mého lektorování děláme se studenty pravidelně testy po každé zakončené lekci. Testy děláme pomocí **GoogleForms**, studenti jsou na ně zvyklí a mají je rádi. Každá skupina má svou whatsapp skupinu, ve které komunikujeme případné nejasnosti, studentům je v nich posílán materiál z každé hodiny a také domácí úkoly.

Letos jsem se zúčastnila 4. ročníku metodických přednášek a seminářů (nejen) pro ukrajinské lektory a učitele češtiny v zahraničí. Vše probíhá online, účast je zcela zdarma. Já jsem si vybrala téma **CHATBOT jako pomocník lektora jazyků aneb Pojd'me si hrát s AI** s Ditou Macháčkovou, dále **Jak na dril kreativně** od dr. Zdeňky Malé a jako poslední **MYŠLENKOVÉ MAPY ONLINE I PREZENČNĚ A JEJICH VYUŽITÍ VE VÝUCE nejen JAZYKŮ aneb Mozek je kámoš**, opět od magistry Dity Macháčkové. Ze seminářů jsem byla nadšená a dodaly mi spoustu energie a nápadů do výuky. Pokud se bude něco takového opakovat i příští rok, vřele doporučuji všem učitelům, aby se některého ze seminářů také účastnili. Jediný problém vidím v časovém posunu, některé přednášky byly v Latinské Americe kvůli němu nedostupné.

V současné době máme dvě dětské skupiny, obě jsou prezenčně. První skupina je tvořena dětmi, na které se v hodině mluví pouze česky, protože děti češtinu aktivně používají. Druhá skupina je tvořena dětmi, které ještě nedokáží vyhovět všem instrukcím pouze v češtině, musím tam přecházet z češtiny do portugalského. Pro dětské skupiny si vytvářím téměř všechny materiály sama. Děti totiž potřebují především tvořit. Každé téma, které se s dětmi rozhodnu probírat, tak doplňuji o nějaké vyrábění. Aktivně používáme časopis **Mateřídouška**, kde se dětem líbí především zábavné pokusy či vystřihovánky. Jako podpůrný materiál používáme dětskou učebnici od Mgr. Jany Rohové – **Nový žák cizinec v mé třídě**. Děti mají rády české pohádky, rádi tak pracujeme i s knihou od Šárky Jechové: **Pohádky k povídání s jednoduchými úkoly pro rozvoj řeči a dalších dovedností**. Velice se mi také osvědčily nové učebnice od Svatavy Škodové a Markéty Lisé: **Jazykové hry pro malé školáky 1. díl – fonetické, a Jazykové hry pro malé školáky 2. díl – lexikální a gramatické**. Na konci každé hodiny pouštím dětem večerníčky nebo výuková videa z ČT Edu.

Ačkoliv každá z dětských hodin trvá 60 minut, obvykle si pak děti chtějí ještě pohrát, takže rodiče se na Unii zdrží ještě půl hodiny, dají si kávu, popovídají si. Velkou výhodou je, že děti z první skupiny obvykle chtějí zůstat i na druhou hodinu, což dětem i rodičům umožňuji. Díky těmto dětským hodinám se podařilo významně stmelit mladé česko-brazílské rodiny a z toho mám opravdu radost.

I pro příští rok jsou v plánu dvě dětské prezenční skupiny. Je ale zájem i o online lekce pro děti větší.

Závěr a nové cíle pro rok 2025:

Stejně tak jako v roce 2023 i v roce 2024 probíhala výuka hybridním modelem, tzn. že některé lekce byly jen prezenčně, některé na poptávku studentů jen online. Myslím, že studentům se celková organizace výuky líbí, mohou do ní mluvit, jsem otevřená jejich připomínkám a nápadům. Spousta studentů odchází studovat do Česka, z čehož mám moc radost.

Tento rok se nám podařilo vyslat dva členy *Pramenu* na intenzivní čtyřtýdenní kurz do Poděbrad.

Co se týče výměnných pobytů, vnímám velký potenciál také mezi studenty USP, ale zatím se nám

jej nepodařilo zcela naplnit, jelikož systém kurzů na USP je trochu odlišný od UCTB. Kurzy na USP trvají maximálně dva semestry, další moduly se na USP zatím neotevírají. V praxi to potom vypadá tak, že student USP, který ukončil dvousemestrální kurz na USP, už na univerzitě dál pokračovat nemůže a přechází na UCTB. Na UCTB se pak někdy potýkáme s tím, že se nám kurzy přepřínají. Řešením by možná bylo nabídnout na USP více pokračujících modulů, ale je otázkou, zda by se dostatečně naplnily v souladu s požadavky univerzity. Určitě by ale pomohlo, aby na české univerzity bylo vysláno více studentů z USP, kteří by pak šli ostatním příkladem.

Situace uvnitř vedení UCTB je stabilní, ředitel Unie Jorge Novotný se velice dobře ujal své funkce a zapojuje se do všech aktivit. Unie také velmi dobře spolupracuje jak s českým konzulátem, tak s českou ambasádou.

Jsem nesmírně šťastná, že nová učitelka bude pokračovat v rozvoji krajské hudební skupiny *Pramen*. Ještě za mého letošního působení se nám podařilo do *Pramenu* dostat dva nové členy, jedna členka hraje na housle, druhý člen hraje na kontrabas. Oba noví členové by velice rádi studovali na konzervatoři v Čechách, oba se učí v kurzech češtinu a budou v tomto svém snažení pokračovat i v roce 2025.

Tento rok by také měla vyjít publikace **Češi ve světě**, na které se podíleli všichni učitelé z Latinské Ameriky. Já jsem psala příběhy o dnes již zesnulém brněnském rodákovi Ottu Richardu Gottliebovi, který byl nominován na Nobelovu cenu za chemii, o famózním českém houslistovi, který udělal výjimečnou kariéru po světě, Franku Smitovi, a také jsem zaznamenala příběh jedné z vedoucích členek UCTB Renaty Daníček. Moc se těším, až publikace spatří světlo světa a udělá tak brazilským krajanům radost.

Pevně doufám, že se nové učitelce **Kláře Bachurkové** podaří úspěšně navázat na stávající kurzy a že přinese do výuky nové nápady a obohacující metody. Přeji jí mnoho zdaru, spousty nadšených studentů a krásných zážitků v této nové pracovní kapitole. Unii pak přeji mnoho nových členů a povedených akcí, které povedou k ještě většímu sepejetí české komunity v Sao Paulu.

Webové stránky: <https://uctb.org.br/>

Instagramový účet: <https://www.instagram.com/uniaoctb/>

Facebookový účet: <https://www.facebook.com/uniaoctb>